114810 - Tırnak Kesimine Nereden Başlanır?

Soru

Tırnakları keserken vücudun hangi kısmından başlamak gerekir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Tırnak kesmek, sahih hadislerin delalet ettiği üzere **fıtrat sünnetlerindendir**. Bu işlemde sağdan başlamayı tercih etmek müstehaptır. Nitekim Sahih-i Buhârî'de geçen bir rivayette (163), Âişe (r.a.) şöyle demiştir:
"Resûlullah (s.a.v.) ayakkabı giymede, saç taramada, temizlikte ve bütün işlerinde sağdan başlamayı severdi."

İmam Nevevî "el-Mecmû'" (1/339) adlı eserinde şöyle der:
"Tırnak kesmek sünnettir; bunda erkek–kadın, el–ayak farkı yoktur. Sağ elden başlamak, sonra sol ele geçmek; ardından sağ ayak ve en son sol ayak ile tamamlamak müstehaptır."

Yine Nevevî, "Şerhu Sahîhi Müslim" (3/149)'de tırnak sırasını şu şekilde açıklamıştır:
"(Tırnak keserken) ayaklardan önce ellere başlamak müstehaptır.
Buna göre kişi, önce **sağ elinin** tırnaklarını kesmeye başlar:
Önce sağ elin **işaret parmağı**, ardından **orta parmağı**, sonra **yüzük parmağı**, ardından **serçe parmağı** ve en son **başparmağı** keser.

Daha sonra **sol ele** geçer; sol elde önce **serçe parmağı**, ardından **yüzük parmağını**, sonra diğer parmakları aynı sırayla keserek sol eli tamamlar.

Bundan sonra **ayaklara** geçilir: Önce **sağ ayağın serçe parmağından** başlanır, aynı düzenle diğer parmaklar kesilir ve işlem **sol ayağın serçe parmağı** ile bitirilir.

Hanbelî âlimleri parmaklar arasında farklı bir sıra zikretmişse de, **bu konuda Peygamberimiz'den (s.a.v.) sahih bir hadis nakledilmemiştir**.

Hâfız Irâkî "Tarhu't-Tesrib" (2/77)'de şöyle der:
"Tırnakların nasıl kesileceğine dair uygulanabilir sahih bir hadis mevcut değildir."

İbn Hacer el-Askalânî "Fethu'l-Bârî" (10/345)'de şu değerlendirmeyi yapar:
"Parmakların kesiliş sırasına dair gelen hiçbir rivayet sahih değildir... İbn Dakîk el-Îd, Gazzâlî ve onu takip edenlerin belirttiği şekli reddetmiş ve: 'Bunun bir temeli yoktur; delilsiz bir şekilde "müstehap" hükmü ihdas etmek âlim için hoş değildir.' demiştir.
Ancak **sağdan başlamanın sünnet oluşu** (kâne yu'cibuhut-teyemmun) hadisi kapsamında sabittir."